

STUDIETUR TIL KØBENHAVN – COPENHAGEN LIGHT FESTIVAL

Studieturen gikk til København den 16 Februar 2019 for å ta del i 'Copenhagen Light Festival'. 'Copenhagen Light Festival' ble i 2019 arrangert for 2 gang, og har allerede fått bred internasjonal oppmerksomhet.

I København sentrum var over 50 ulike lysinstallasjoner, noen permanente og mange midlertidige, festivalens hovedattraksjon. I min masteroppgave skriver jeg om belysning i det offentlige rom, derfor var denne festivalen et interessant arrangement for meg å delta på for å skaffe meg nyttige empiriske eksempler til inspirasjon for min egen masteroppgave. Ikke minst er Danmark et godt forbilde som gjennom flere år har tenkt innovativt om hvordan man kan benytte lys i det offentlige rom til å gi positive ringvirkninger og framheve gode kvaliteter i uterommene ut over lysets evne til å sørge for gode nok lysnivåer til å se. Særlig København, som har fått flere/tatt del i flere prosjekt på initiativ av 'Lighting Metropolis' programmet som ser på innovativ bruk av belysning i uterom for å skape bærekraftige uterom, helsefremmende og trygge omgivelser er et interessant mål for studieturen.

På 'Copenhagen Light Festival' utformes lysinstallasjonene av flere ulike aktører, og selve festivalen er et produkt av samarbeid mellom både offentlige og private aktører i tillegg til skole og studentmiljøer. Noen av lysinstallasjonene var utformet av studenter ved lysdesignstudiet, mens andre var utformet og betalt for av leverandøren 'Louis Poulsen' for å gi noen eksempler. Lysinstallasjonen utenfor hovedkontoret til Louis Poulsen henviste til de ulike bølgelengdene på lys i ulike farger, og lot det gjenspeiles i formen på lysinstallasjonen der farger med lengre bølgelengder sto på høyere stolper, mens farger med lavere bølgelengder sto på lavere stolper. Det var et poeng at man skulle kunne bevege seg mellom denne «skogen» av stolper med top-monterte armaturer i farget lys, noe som gjorde installasjonen mer interaksjonsbasert enn mange andre installasjoner i byen. Spesielt var det interessant hvordan lyset og plasseringen av det endret og lekte med romfølelsen når man bevegde seg gjennom plassen.

Bilde: Foto av en lysinstallasjon i forbindelse med lysfestivalen i København, utenfor hovedkontoret til Louis Poulsen.

En annen lysinstallasjon besto av en grønn laserstråle, som er den sterkeste typen laser i den form at den har høyest energi og når over lengst avstander. Denne gikk på tvers av København sentrum og landet i Tivoliparken ved togstasjonen. På den guidede sykkelturen var strålen med på å forenkle det å navigere seg rundt i byen, og ved å se opp på himmelen fant man ofte at plassens orientering i forhold til andre steder og retninger slett ikke var slik man hadde trodd. Guiden på sykkelturen kunne informere om at denne installasjonen på mange måter er selve signalinstallasjonen for lysfestivalen, og at denne også var en del av festivalen i 2018.

Bilde: Grønn laserstråle over København sentrum for økt orienteringsevne

En installasjon ved navnet «Eternal Sundown» var et forsøk av lyskunsteren å bringe sollyset inn i den mørke årstiden i Danmark. Kunstneren monterte lyset på en bro som gav lyset mulighet til å speile seg og gi gjenskinn i vannet under. Lysinstallasjonen var ment å skape en positiv symboleffekt som man ville kalt det innenfor miljøpsykologien, der positive assosiasjoner til solen og den varme årstiden trekkes inn i nåtiden og framkaller varme og gode følelser også i vinterhalvåret.

Bilde: 'Eternal Sundown'

Flere av lysinstallasjonene benyttet seg av dynamisk belysning, de fleste i form av pre-programmerte lysprogrammer, men også noen i form av nedpendlede, frie lys-installasjoner som lot seg påvirke av vær og vind som dominerte på plassen slik bildet under viser et eksempel på.

Under festivalen øker trygghetsfølelsen i Københavns uterom betydelig, ikke hovedsakelig på grunn av økte lysnivå, men på grunn av estetisk tilfredsstillende omgivelser og spennende lys-kunst som har den effekten at det drar mennesker ut i gata og det offentlige rom, også etter solnedgang.

I Norge er det stort potensiale til å utvide hvordan vi tenker omkring belysning i det offentlige rom, og for å tenke på flere faktorer, og hvordan vi kan skape positive ringvirkninger ut over å sørge for synlighet gjennom kunstig belysning.

Det var spennende å få innblikk i utendørsbelysningen i København og 'Copenhagen Light Festival' spesielt. Særlig nyttig var det å få en guidet tur der en ansatt med kjennskap til prosjektene fortalte om belysningen og tanken bak. Erfaringer og bilder fra studieturen vil være nyttig empiri som vil få en stor rolle i masteroppgaven jeg skal levere i mai.